

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ – НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.

Ігнат'єв О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Кац Ю. В.

Зростаюча потреба у спілкуванні та співпраці між різними іншомовними країнами та народами різних мов, а також сучасний швидкий розвиток світових технологій вимагає суттєвих змін у підході до вивчення іноземної мови у навчальних закладах. Внаслідок цього виникає потреба у фахівцях різних галузей, які б володіли необхідними знаннями, вміннями та навичками іноземної мови для обміну інформацією. Сучасні психологи і педагоги єдині в тому, що якість виконання діяльності і її результат залежать перш за все від інтересів і потреб індивіда, його мотивації, саме мотивація викликає цілеспрямовану активність, що визначає вибір засобів і прийомів, їх впорядкування і досягнення мети. Позитивна мотивація є “пусковим механізмом”, будь-якої діяльності людини будь то праця, спілкування чи пізнання. Позитивна мотивація - невід'ємна частина навчального процесу. Ця тема викликає інтерес у науковців та дослідників, тому що позитивна мотивація є запорукою успіху будь-якої діяльності людини. При підготовці до уроків, розробці планів та різноманітних заходів необхідно звернутись до психологічного фактору навчання. Якість виконання діяльності та її результат залежать перш за все від інтересів і потреб індивіда, його мотивації, що викликає цілеспрямовану активність, яка визначає вибір засобів і прийомів, їх впорядкування для досягнення мети.

Велику роль у формуванні позитивної мотивації та створенні сприятливої атмосфери на уроці відіграє вчитель. Учитель не просто викладає новий матеріал чи перевіряє домашнє завдання, він повсякчас заохочує учнів і спонукає їх до вивчення іноземної мови, намагається зробити кожен урок цікавим, пізнавальним та корисним. Саме вчитель в більшості випадків допомагає учням сформувати мотивацію до предмету, який він викладає та допомагає учням її реалізувати під час навчального процесу. Тут насамперед йдеться про стосунки, які склалися між ним і кожним учнем зокрема. Якщо вони доброзичливі, довірливі, передбачають взаємодопомогу, мотив радості від навчання має сприятливий ґрунт, а позитивне ставлення учня до вчителя переноситься на предмет. Байдушкий учитель не може зацікавити своїх учнів предметом. Якщо ж він постійно демонструє відданість своїй справі, впевненість в успіху своєї діяльності, віру в

культурно-пізнавальну цінність предмета, це відразу передається учням і стає джерелом мотивації навчання.

Мотивація поділяється на зовнішню та внутрішню. Зовнішня виступає у вигляді вимог навчальних планів, програм, школи, вчителя, батьків. Така мотивація ґрунтується на почутті обов'язку перед суспільством, сім'єю, учителем, товаришами. В її основі – переконання в доцільності певної діяльності, почуття відповідальності, поваги до вимог школи, бажання зміцнити свою репутацію доброго учня тощо. Також мотивація навчальної діяльності може зумовлюватись внутрішніми почуттями учня, пов'язаними з особистими інтересами, переконаннями, намірами, мріями, ідеалами, пристрастями. Внутрішня мотивація поділяється на: комунікативну, лінгвопізнавальну та інструментальну. З точки зору емоцій мотивацію можна поділити на позитивну і негативну. Позитивна мотивація накопичує позитивні емоції і, коли її інтенсивність збільшується, людина переходить до дій.

Вивчення мови безпосередньо пов'язане з вивченням лінгвокраїнознавчого аспекту: традицій, звичаїв, історії, державного устрою. Лінгвокраїнознавча інформація у більшості випадків зацікавлює учнів, що допомагає пробудити інтерес до вивчення предмету. Основними мотивами при цьому стають: прагнення до розширення та поглиблення пізнавальної діяльності, інтерес до культури народу – носія мови. З іншого боку, соціокультурний компонент сприяє більш осмисленому оволодінню іноземної мови, як засобу спілкування. Тож, соціокультурний компонент є стимулом підвищення мотивації, а також засобом вивчення іншомовної культури. Джерелом позитивної мотивації можуть стати ігрові методи навчання. Вирішення ігрових задач стимулює міжособистісне спілкування та укріплює відносини між учнями, активізує мислення та покращує роботу учнів на уроці. Ігрові методи вважаються одними із найефективніших методів вивчення іноземної мови, тому що їх психологічно-педагогічною основою є ігрова діяльність, яка впливає на психологічний розвиток особистості.

Таким чином, узгодженість змісту навчання та способів їх подачі з інтересами та потребами учнів сприяють утворенню позитивної мотивації. Оптимально підібраний матеріал підкріплює всі складові частини мотивації: потреби, інтереси, емоції, мотиви.

Ігнат'єв, Д.І., Кац, Ю.В. Формування позитивної мотивації – невід'ємна частина навчального процесу / Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства : матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів, м. Суми, 21-22 квітня 2016 року. - Суми : СумДУ, 2016. - С. 32-34.